

Jo rigere – des mindre hjælpsomhed!

De fleste mennesker tror, at der er en sammenhæng mellem menneskelig hjælpsomhed og "overskud" i en eller anden forstand. Med andre ord - hvis man har overskud af ressourcer, så vil man også være mere tilbøjelig til at hjælpe. Men det forholder sig næsten stik modsat.

Robert Levine fra Universitetet i Californien, USA, var leder af en bred international undersøgelse i 23 lande, der skulle afdække de enkelte landes grad af hjælpsomhed.

Der blev udført 3 forsøg i samtlige lande og fremgangen og opbygningen var ens.

I det første forsøg gik en "tilfældig voksen mand" (en af forsøgets medarbejdere) hen imod en enlig voksen fodgænger. Ca. 10 meter før de mødtes, trak "den tilfældige mand" et lommetørklæde op af lommen og tabte, ved sammen lejlighed, uden selv at bemærke det, sin fyldepen. Det var vigtigt at sikre, at fodgængerens så, at fyldepennen blev tabt, for ideen var at se om fodgængerens bare ville gå forbi uden at sige noget eller hjælpe vores "tilfældige mand". Hvis fodgængerens bare gik forbi, scorede vedkommende 0 point for sin hjælpsomhed eller mangel på samme. Råbte fodgængerens til "den tilfældige mand" fik vedkommende 1 point for sin indsats. Men fodgængerens fik 2 point for at stoppe op og samle pennen op for "den tilfældige mand".

I den andet forsøg blev vores "tilfældige mands" ene ben sat i en skinne, så han ikke kunne bøje sig ned. Pennen blev byttet ud med en stak ugeblade - som han ganske tilfældig tabte lige før, han mødte en enlig voksen fodgænger. Han kunne ikke selv nå ned til bladene og var således afhængig af hjælp. Pointene blev fordelt efter samme skala.

I det tredje forsøg skruede forskerne endnu mere op for "den tilfældige mands" behov for hjælp, ved at udstyre ham med en hvid stok og armbind - så han fremstod som blind. Herefter gik han hen og stoppede for rødt ved en fodgængerovergang.

Når lyset så skiftede til grønt og de øvrige fodgængere gik, blev "den blinde" stående. Pointene blev uddelt efter samme liste: 0 for bare at gå, 1 for at råbe til "den blinde" og 2 for at hente ham.

Resultatet er tankevækkende for selv om 10 af de 23 forsøgslande var europæiske var de fire højest placerede på listen over hjælpsomme lande ikke fra Europa. Det mest hjælpsomme land var Brasilien med Costa Rica på 2. og Malawi på 3. pladsen. Indien kom ind på 4 pladsen. Danmark kom ind på en 7. plads.

Forsøgene blev fortaget i byer og der opstår derfor et behov for at undersøge, om der var en sammenhæng mellem størrelsen af byen og graden af hjælpsomhed eller måske mere, mangel på samme. New York, med sine 8 millioner indbyggere, scorede i bunden af listen, men det viste at Rio de Janeiro, hvor der bor 6 millioner mennesker, lå på første pladsen.

Forskerne fandt kun én klar sammenhæng og det er, at jo rigere et land er, jo mindre hjælpsomme er indbyggerne. Set i det lys er en 7. plads for os måske slet ikke så galt, men det er da tankevækkende, at de fire fattigste lande i undersøgelsen, var de mest hjælpsomme. Jeg kommer til at tænke på Mother Theresa, der engang skal have sagt, at Østen har kødets fattigdom og Vesten har sjælens. At vi, på trods af vores materielle overskud, ikke kan hjælpe en fremmed i nød er da lidt nedslående. Ikke?

Derfor vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at opfordre til en landsomfattende revolution af hjælpsomhed. Og den begynder med dig og lige

NU - husk den også, når du rejser på ferie, så den kan brede sig til hele resten af verden.

Så hvad vil du gøre, næste gang du møder en person, der taber sine varer i en tæt pakket bus og samtidig forsøger at trøste sit lille barn? Eller en, der står med begge arme fyldt og ikke kan få fat i døren? Eller bare forsøger at komme ud på kørebanen?

Vi har faktisk ikke altid været så usle til at hjælpe andre. Der var en gang, hvor det at være uselvisk og hjælpsom faktisk var på mode. I 1352 skrev den franske ridder, Geoffroi de Charnys et kodeks for, hvad den noble ridder skulle gøre for at være en ædel ridder. Han sagde, "at den der gør mere er mere værd". Så lad os tage de bedste erfaringer fra fortiden og blande dem med vores fælles ønske om en mere hjælpsom verden i fremtiden - og så bare begynde lige NU!

Kilde. Levine, R.V., Norenzayan, A., & Philbrick, K.(2001). Cross-Cultural Differences in Helping Strangers. Journal of Cross-Cultural Psychology, 32(5), 543-560.

